Ч. 212 (11.180). Львів, пятниця 23. вересня 1927. Poczłowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Націоналізм й інтернаціоналізм.

Розмова з послом Пащуком.

(Від нашого кореспондента.)

Посол А. Пащук, один з найвизначніших діячів комуністичного руху в Польщі, зголосив на днях виступлення зі соймової комуністичної фракції. Ця сензаційна подія найшла широкий відгомін не лише в українськім соціялістичнім світі та національнім таборі, але й у всіх політичних, неукраїнських колах. Опущення комуністичних позицій належить до випадків таких рідких і особливо **важких**, що крок цей треба вважати наслідком глибокої внутрішньої боротьби і актом незвичайної громадянської мужности.

Для зясування причин цього кроку, звернувся наш кореспондент до посла А. Пащука, від якого на поставлені питання одержав ось такі вияснення:

Варшава, 19. вересня 1927.

— Наскільки коментарі польської преси до вістки про Ваш виступ з Комуністичної Соймової Фракції відповідають правді?

— Якщо маєте на увазі короткі замітки в „Роботніку" й інших варшавських польських ґазетах з 16. с. м., то вони полягають на інформаціях від мене самого. Я справді виступив з Комуністичної Фракції, а причини цього кроку такі: найважнішою причиною те, що соймова Комуністична Фракція боронить українських інтересів не з погляду добра самого українського народу, а інтернаціонального комунізму. Я думав спершу, що одно з другим можна погодити, тому, що марксизм в ленінській інтерпретації ставить собі в основу так клясове як і повне національне визволення. Практика і тут, на терені сойму, і там, де ці ідеї переводяться в життя, показала і показує розріз між теорією і дійсністю. Виною цього є те, що центром комунізму є Москва, а реалізаторами великих ідей марксизму є москалі, пройняті до глибини московським велико-державницьким імперіялізмом. Слідкуючи за відносинами і ходом подій на Рад. Україні, я прийшов до переконання, що союзна радянська конституція є плащиком, під яким ховається дальше повне економічне і політичне, а навіть подекуди культурне узалежнення від Москви. Всі безперечно величезні національно-культурні здобутки Наддніпрянської України в останніх роках, осягнено завдяки стихійному зростові національної і соціяльної свідомости українського народу та її натискові на правлячу чужо-національну єрархію. У соймовій Комуністичній Фракції москалів нема, є зате поляки. І ось я, ближче пізнавши товаришів до фракції поляків, прийшов до пересвідчення, що колиб у Польщі настала диктатура пролетаріяту і вони прийшли до влади, то українське національне питання у Польщі розвязувалось би ними так, як розвязується „рикапістами" на Рад. Україні. Я зрозумів, що неможливо переводити повне соціяльне визволення народу під інтернаціональними гаслами, поки він не добуде повного національного розкріпощення.

— Якеж нині ваше становище до компартії?

— Отож саме, перевіривши докладно свій світогляд, після глибокої аналізи своїх думок і почувань, я не зміг стояти довше на становищі комунізму і комуністом перестав бути. До жадної партії нині не належу. Чи поступлю в одну з істнуючих українських соціялістичних партій, це покажеться, з якою найкраще зійдуся на ґрунті реальної громадської роботи.

— Я якими елементами вважаєте для себе можливим дальше співпрацювати?

— З тими, які стоять на позиції національних ідеалів та під соціяльним оглядом боронять селянство і робітництво та трудову інтелігенцію від визиску капіталізму. Щодо соймового терену — то я зголосив вже заяву про поворот до Української Парляментарної Репрезентації.

— Чи не думаєте, що Ваш сміливий виступ із Комуністичної Фракції матиме вплив на поведінку Ваших бувших фракційних товаришів українців?

— Цього не знаю. Свій крок я зробив після довгої і тяжкої боротьби у своїй совісті. Тепер мені лекше. Можу хіба побажати всім українським діячам, які розчарувалися у вартості теорій, які прийняли, та у гурті , до якого пристали, аби найшли в собі громадську мужність признатися до помилки і завернути з дороги.

Списав І. Кедрин.

Лиха господарка.

З приводу катастрофи повені.

I.

Страшна повінь, що навістила Сх. Галичину, має свої причини не лише в атмосферичних подіях і замішаннях, але також в зміні самого терену. А терен в Галичині, головно на Підкарпатті змінився не до пізнання. Після війни майже щорічно навіщує Галичину катастрофа повіні, якої наслідком є руїна сотень, а то й тисяч родин. З кожним роком повені повторюються в ширших розмірах, щоби в біжучому році осягнути небувалий рекорд знищення.

Щож спричинює перманентні стихійні катастрофи? Відповідь проста і коротка: *лиха господарка*, якої наслідком раз є посуха, а другий раз повінь, а для населення все одно і те саме: голод, руїна, нещастя і злидні. Кожний незапаморочений хворобливим „патріотизмом" розуміє це дуже добре. Тільки виновники лиха намагаються затерти дійсні його причини. Так нпр. пресові комбатанти станиславівського воєводи з *„Курера Стан."*, накидуючись на нас за критику характеру, способів та роздріблення офіційної допомогової акції, пишуть:

„Шкода тільки, що **„Діло"** не виступило ще з ревеляцією, що повінь спричинили самі поляки, щоби знищити українське населення. Це було би правдивою побідою політики **„Діла"** й українських шовіністичних менерів та зразу настроїлоб все населення проти держави.

Справді шкода, що воєвідські комбатанти роблять такі телячі міни. *„Діло"* вже нераз вказувало на дійсних спричинників лиха. Розуміється, люди покрою станиславівських і взагалі „кресових" шовіністів, в своїй обмежености, не в силі піднятися до висоти дійсного розуміння причин катастрофи, бо це їм невигідно. Обмеженість з глупотою, або шовіністичне засліплення не дозволяє їм глянути на повінь та її причини відкритими очима. Але колиб вони схотіли вихилити ніс поза Станиславів чи навіть Львів, то довідались би про дійсні причини повені. Коли вони не хотять вірити *„Ділові"*, то нехай хоч в ряди-годи прочитають краківський *„Час"*, де пишуть професори високих шкіл, знавці, спеціялісти, а не воєвідські писарі чи кресово-патріотичні агітатори як у львівських та станиславівських польських органах. Звертаємо їм увагу особливо на дві статті: „Катастрофи повені в Галичині" (*„Час"*, ч. 205) і *„Лиха господарка"* (*„Час"*, ч. 214).

Так, так, причиною страшного нещастя сотень тисяч українського населення є не фатум і не кара Божа, тільки л и х а господарка. Галицький терен основно змінився, стаючи податним з одного боку на посуху, а з другого на повені. Причиною цеї зміни є в першу чергу *припинення регуляції галицьких рік*, а особливо гірських потоків. Реґуляція рік і потоків мусить бути безперервна і плянова, в противному випадку є вона шкідлива, бо замісць охороняти перед виливами, ще їх улекшує. Тимчасом всі регуляційні праці, початі за Австрії, припинено, марнуючи легкодушно величезні вклади грошей і людської праці.

Друга важна зміна і причина повеней це *перетереблення* гірських і підгірських лісів. Уже війна поробила в тому напрямі нечувані спустошення. Ще більше перетеребила карпатські і підкарпатські ліси *людська рука*. А вислід того такий, що карпатські верхи й узгіря замісць темно-блакитної краски лісів прибрали брудно-сірий колір зрубів і каменистої землі. Вивіз дерева з Польщі відбувався на широкі розміри. Приватні лісові власники та установи, фондації і держава — всі вони кинулися до вирубу лісів, щоби здобути тверду заграничну валюту. А наслідок того такий, що прегарні лісові терени, вирубані, перетереблені і незалісювані та підгірські околиці переміняються в пустинний Карс.

„Кожний добре розуміє — пише **„Час"**, — яке значіння для регуляції вогкости, для управильнення опадів, головно в гірських околицях, мають ліси. Знаємо добре без випятку всі, навіть шкільні діти, що ліси є величезною губкою яка втягає в себе непомірні кількости дощів, затримуючи в собі води, як у великому резервуарі. Опісля ті води парують повільно, бо сонячне тепло не доходить надто скоро до лісних глибин, але парують постійно і забезпечують край перед посухами. При нагальних опадах вода не жене бистро до річних корит, задержувана по дорозі гущівником і лісним підложам, розсіяна на листах дерев і кущів, увязнена мохами. Тому там, де в гірських околицях є ліси в достатньому просторі вилива зібраних вод є розмірно відкі: [illegible] спричинюють повені. Так бувало давно і в Галичині. Тепер кожна більша злива зразу викликує повінь, а навіть нагальну катастрофу. Нічим нестримувані води, впавши на землю, без перепон валять вниз по стрімких, голих узгірях і повінь моментально готова. Це є річи елементарні, відомі кожному".

Це є річи елементарні, відомі кожному — каже спеціяліст з краківського орґану. На жаль, вони невідомі лише деревним спекулянтам, руїнникам карпатських лісів і „кресовим патріотам", чи радше баришівникам. Нераз, ще в літах 1921-25 на сторінках нашого орґану підносили ми, що безоглядне, безплянове, грабіжницьке нищення лісів важко відібється на кліматі і природній забезпеці нашої країни. Одначе наш голос трактовано тоді так само, як тепер трактують його воєвідські комбатанти зі Станиславова. Бо хтож є відповідальний за лісову господарку в Галичині, як не поляки й їхній уряд. Девастація не припиняється.

„Ніщо не вказує на те, — пише „Час" — щоби змінився теперішній стан, навпаки — ліса буде все менше, а зате будуть щораз більші і щораз нагальніші, все більш катастрофальні повені".

Радянська Україна

Культурні памятки України та їх консервація. — Заповідники.— Районування та його припинення.

Міродайні кола на Україні приступають у слідуючому році до великої роботи для охорони і прибирування культурних памяток України. У Дніпропетровську будуть будувати великий краєвий музей на зразок, найкращого в світі каірського музею. Для українського музею в Харкові теж будуть будувати нове приміщення. В Києві будуть поширювати приміщення всенародн. бібліотеки та всеукраїнського історичного музею ім. Шевченка. Поширювати будуть також історично-археольогічний музей у Одесі. Попри те виготовлено пляни перебудови та направи будинків давньої Печерської Лаври, яку перетворено у музей (т. зв. музейне містечко). Там має повстати Всеукраїнський музей Архитектури і музеї: нуміазматики, української книжки і друкарського мистецтва. В компетентних колах є прихильники проєкту, щоб у давній Печ. Лаврі зорганізувати музей порівнуючої історії культів і археольогії. Слідуючого року Укрголовнаука має намір зорганізувати велику експедицію для простудіювання культури національних меншостей на Україні зокремаж решток татарської культури з часів Золотої Орди і кримського ханства. Приготовляються також до розкопок і простудіювання українського палеоліту в районі села Мезені, новгород-сіверського району. Літом цього року уложено список цінних культурних памяток на Україні. В списку є 1.500 число. Та попри те рішила Головнаука провести дуже подрібний реєстр і статистику усіх памяток, що потріває 3—4 роки.

Мають поширити також сітку т. зв. заповідників. До 3-ох теперішніх — Києво-Печерської Лаври, могили Шевченка і Ольвії мають додати нові, а саме: давний бердичівський кармелітський монастир — памятка 17 століття, камянецьку башту — памятку, що відбиває литовську, польську, турецьку, вірменську і українську культури, будинок Неронoвича, в якому родився Гоголь та цілу низку памяток 11—12 століття у Чернигові. Попри те опрацьовує Укрголовнаука проєкт організації нового наповідника, т. зв. запо-

ПРОГРАМА СІЛЬСЬКО-ХЛІБОРОБСЬКОЇ ВИСТАВИ в СТРИЮ.

Неділя 25. вересня:

год. 10. Богослуження в парохіяльній церкві.
год. 12. Отворення Виставки в „Народнім Домі".

Вівторок 27. вересня:

Саля „Задаткової Каси".

год. 14. Виклад редактора „Госп.-Кооп. Часопису" З. Пеленського про враження з подорожі по Шведії на сегорічний зїзд Міжнародного Кооперативного Союзу в Штокгольмі.

Четвер 29. вересня:

год. 12. **в городі Т-ва „Просвіта" при вул. Крашевського** показ оранки моторовим плугом і машинового доїння коров.
год. 15. **в салі „Каси Задаткової"** виклад інж. агр. Осипа Дідича на тему: Як доходимо до нових родів збіжа.

Цего дня відбудеться також Краєвий Зїзд Українських Пасічників.

Неділя 2. жовтня:

год. 10. Богослуження в парохіяльній церкві.
год. 12. Проголошення нагород за найкращі експонати на Виставі. 1-1

565

відника природи на Шевченківщині в районі мошерського лісництва і багнища Ірдинь. Ірдинський заповідник буде мати велике не тільки наукове але й науково-освітнє і навіть мистецьке значіння завдяки своїм чудовим краєвидам. Весь намічений під заповідник простір, що належав колись до поміщика Балашова має первісні ліси і взагалі богату первісну рослинність. Знатоки допускають, що всі горби і доли цієї місцевости були і за часів ледової і поледової епохи. З звірят живуть там дикі кози, борсуки, лисиці, усяка пірната дичина, черепаха та інше. Ліс у тому районі дикий, що не знає, що таке культурна чи т. зв. раціональна господарка лісом. По низинах є там непрохідні чагорники та верболози.

На Україні введено, як відомо, уже давно новий адміністративний поділ, при чому зліквідовано губернії. Практичні вимоги життя вимагали і вимагають всеж таки численних коректив у теперішньому поділі. Такі корективи, тобто творення нових районів, чи касування непотрібних і недоцільних переводила місцева, харківська радянська влада. Тимчасом останніми днями появилася постанова президії Союзного (московського) центрального Виконавчого Комітету, що заборонює на будуче робити якінебудь зміни у територіяльно-адміністративному поділі. В майбутньому можна такі зміни робити тільки за дозволом Союзного ЦВК-ту в кожнім окремому випадку. Про те довідуємося з органу харківського уряду „Вісти" з 14. IX. ц. р. У звязку з тим харківська влада припинила дальшу працю в напрямі внесення якихнебудь коректив у новому територіяльно - адміністративному поділі України. Одночасно спромоглася президія ВУЦВК-ту на таку ухвалу: „просити Союзний ЦВК переглянути свою постанову про районування щодо України". Поволи але систематично, крок за кроком береться Москва до обмежування і так смішно вузкої компетенції харківської влади навіть у чисто льокальних справах. Як виглядає у практиці робота зі змінами у адм. територ. поділі України — вистане навести такий випадок: У конотопській окрузі є чотири дефіцитних райони. Їх треба зліквідувати і це запропонувала ВУЦВК-тові зробити центр. адм. територ. комісія. Вукр. Центр. Вик. Комітет рішив зліквідувати їх, і просити Союзний ЦК. остаточно це рішення затвердити.

Ратункова акція.

Школи в Косівщині.

Український Центр. Комітет допомоги жертвам повені у Львові одержав виказ шкід у Косівщині. Знищення Косівщини справді безприкладне. Втрати населення (знищення піль, будинків, одяжи і т. і.) по дотеперішнім обчисленням виносять кругло 14 міліонів золотих. Ця сума не обіймає шкід в засобах комунікації: дорогах, мостах і лісах. Шкоди населення в самому Жабю виносять понад 6 міл. золотих.

З нещастя гуцулів користають всякі спекулянти і лихварські пявки. Вони мікують всюди і за безцін викуповують не лише збережену перед повінню худобу, **але й землю**. Повітовий Допомоговий Комітет мусить звернути на акцію пявок і спекулянтів бачну увагу. Треба негайно зібрати відповідні факти, щоби на їх основі добути правну заборону продажі землі.

Український Центр. Комітет допомоги жертвам повені, як уже повідомлялося, вислав Повітовому Комітетові в Кутах (на Косівщину) 3.000 зол. Висляну суму ужито в той спосіб, що 500 зол. повернено на допомогу жертвам повені в самих Кутах, а 2.500 зол. передано Пов. Союзові Кооператив у Косові, який закупив за ті гроші кукурудзяної муки і вислав її до Жабя, Ясенова Гор. і т. д.

Дня 19. ц. м. Український Центр. Комітет у Львові, освідомившись зі станом річей у Косівщині, зі своїх скромних засобів **призвав Повіт. Комітетові в Кутах** на допомогу жертвам повені вдруге 3.000 (три тисячі) зол.

Допомогова акція Українського Центр. Комітету.

Український Центр. Комітет допомоги жертвам повені у Львові відбув чергове засідання в понеділок, 19. ц. м. під проводом през. Цепикевича. Взяли в ньому участь тільки представники українських центральних установ і заступник преси. Політичні партії, які були заступлені в Комітеті кількома представниками, з ріжних партійних оглядів опустили його. За радикалами (О. Навроцький, М. Матчак, д-р М. Стахів) уступили з Комітету д-р Макс Левицький і К. Личковський (УПП) і В. Целевич (УНДО). Таким чином став Комітет вільним від партійної домішки і може з користю й успіхом присвятити всю увагу допомоговій акції.

На засіданні розглянено **положення в повітах: косівському, турчанському, станиславівському** (судовий повіт Галич), стрийському, калуському, надвірнянському і скільському. Із грошевих засобів Комітету признано Повітовим Комітетам у Кутах — 3.000 зол. (вдруге), в Турці — 1.000 зол., в Галичі — 500 зол., в Калуші — 500 зол., в Стрию — 500 зол., в Надвірній 500 зол. і в Сколім 500 з., разом 6.500 зол.

Допомоговий Комітет у Відні.

Згідно зі закликом Українського Центр. Комітету допомоги жертвам повені ратункову співакцію в користь жертв повені на терені Відня і цілої Австрії перебрав 10. ц. м. „Допомоговий Комітет для Українських Еміґрантів у Відні", як гуманітарна установа, що обєднує широкі кола української кольонії в Австрії, та розпоряджає готовим апаратом, потрібним для зорганізування ратункової акції.

Віденський Допомоговий Комітет під проводом б. посла Волод. Сінґалевича видав відповідну відозву до населення Відня і цілої Австрії. Льокаль Комітету находиться у Відні, VIII, Штроцігассе 32, де щоденно урядує призначена до цього делеґація, стараючись використати всізнаки і можливости для успішного переведення допомогової акції.

ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

На допомогу жертвам повені на вкладкову книжочку ч. 8.165 Центро-Банку, Львів, Ринок ч. 10, зложили дальше:

Д-р Микола Шухевич, адвокат, Львів 1 долар, Теофіль Баландюк, Львів 5 зол., Петро Давидовський, Львів 5 зол., І. Заяць, Тулиголови п. Судова Вишня 15 зол., Кооператива „Згода" в Бурштині 10 зол., IV. жіночий обласний Пластовий Табор на Соколі 100 зол., Д-р Михайло Коцюба, радник, Львів 1 долар, Д-р Дмитро Левицький, Львів 100 зол., Місцевий Комітет Глиняни, збірка, як долучена ліста*) 227 зол., о. В. Кедринський, Підлипці п. Золочів, збірка 32.50 зол., Осип Мартинюк, судля, Городок Яг. 10 зол., Юлія і Володимира Шиптковські, Перемишль 5 зол., Оренштайн Яків, Берлін 10 доларів. Олімпія Левицька, Честині п. Жовтанці 5 зол., Шкільна дітвора з Підлися п. Білий Камінь 5 зол., Федір Заяць, учитель з Підлися п. Білий Камінь 5 зол., Михайло Комяновський, Станиславів 5 зол., Корнило Монастирський, Мазури п. Раніжів 5 зол., о. Петро Збудовський, Зубрець п. Бучач 10 зол., Семен Макух, Гутиска п. Явірник 10 зол., Йосиф Рибачевський, Судова Вишня 10 зол., Ілля Вовк, Бересть п. Фльоринка 10 зол., о. Ганкевич, Красне к. Грималова 10 зол., Михайло Василишин, Боберка п. Лютовиська 10 зол., Марія Рубчаківна, Томашівці п. Войнилів 15 зол., Киприян Білинський, радн. суд., Тернопіль 20 зол., Марія Гоцька, Піняни п. Калинів 20 зол., о. декан Олекс. Непадкевич, Рівне, збірка в церкві 22.50 зол., Тов кред. „Самопоміч", Ковель 50 зол., Д-р М. Пирогов, Ковель 25 зол., Д-р Володимир Гамерський, Бучач 100 зол.

Разом виказано сьогодні 847 зол. і 12 дол., що з виказаними попередньо 10.490.45 зол. і 165 дол. дає суму **11.337.45 зол. і 177 дол.**

Крім того село **Паївка**, скалатського повіту зголосило збірку 15 сотнарів і 50 кг. збіжа, 12 штук білля і 20 м. полотна. Є це заслуга паївського жіноцтва.

*) На квоту 227 зол., зложилися отсі установи і громадяни в Глинянах: Товариство Задаткове 50 зол., дир. Хамула Михайло 50, д-р Рибак Микола 20, Кооператива „Народній Дім" 20, дир. Сеник Михайло 10, Зельська Марія 10, о. Садовський Микола 10, дир. Головчак Михайло 6, Риденська 5, Романів Роман 5, Буцманюк Сава 5, Тимик Михайло 5, дир. Терлецький Адріян 5, д-р Насс 5, о. Ганас Роман 5, Волошин Пилип 5, д-р Куницький Микола 5, Криловський 2, Пашкевич 3, Туз Зиновій 0.50, Терешківвна Галя, Полтва, 0.50

Виборчі вислідн.

РАДЕХІВЩИНА.

Вибори до громадських рад у нашому повіті відбулися під кермою повітового виборчого комітету, який вибрано одноголосно на повітовій довірочній нараді, при участи представників 30 громад повіту ще дня 15. травня ц. р. До комітету належали: голова Пов. Нар. Комітету д-р Ярослав Селезінка, містоголова д-р Володимир Пелліх і секретар Михайло Панасюк.

В ціли зорганізування виборчої акції відбуто дня 15. травня ц. р. пов. виб. нараду, на якій пояснено в рефератах виборчу ординацію і завдання виборців. Протягом місяця травня, червня і липня ц. р. члени Пов. Нар. Комітету уладили в Хмільні, Холоїві, Лопатині, Стоянові, Немилові, Павлові і Станині довірочні наради, на яких пояснювали виборчий закон і завзивали до солідарности при виборах. В часі виборчої кампанії уділювала канцелярія д-ра Селезінки, як канцелярія Пов. Нар. Комітету, майже щодня безплатної поради. Кілька разів інтервеніював голова Пов. Нар. Комітету д-р Селезінка в старостві в справі несправедливо зложених ліст і інших неформальностей при виборах.

Канцелярія Пов. Нар. Комітету зладила для громад, де мали місце неправильности і зловживання, а то в Ганунині, Станині, Павлові, Радехові, Кустині, Оглядові і Увині протести до воєвідства. Вибори перейшли при надзвичайнім заінтересованні всього громадянства. Участь жіноцтва у виборах була дуже велика.

Остаточний вислід виборів представляється так:

1) **Радехів:** 16 українців, 16 поляків і 16 жидів, також по рівній частині заступники. 2) **Лопатин:** 16 українців, 16 поляків, 8 жидів. Від 4-го кола внесли вшехполяки протест. 3. **Стоянів:** 19 українців, 11 поляків і 10 жидів. Від 4-го кола внесли поляки і жиди протест. 4. **Топорів:** 16 українців, 8 поляків, 8 жидів. Поляки і жиди внесли протест. 5. **Шуровичі:** 9 українців, 9 поляків і 6 жидів. Поляки внесли протест. 6. **Холоїв:** 24 українців, 12 поляків, 12 жидів. Війта ще не вибрано. Протесту нема. 7. **Дмитрів:** 30 українців, 10 поляків. Поляки і сельроби внесли протест. Допись в Волі Народа і Нашім Слові, що вибрано самих сельробів зовсім неправда, вибрано самих свідомих націоналістів, переважно членів виділу читальні, кооперативи і Сокола. 8. **Стремільче:** 15 українців, 1 поляк. Наказний війт Гофман вніс протест. 9. **Стоянів:** 8 українців, 8 поляків. Внесений протест ізза зловживань. 10. **Батиїв:** 14 українців (9 свід. нац. і 5 кац.), 7 поляків. 11. **Волиця Бар.:** 13 українців, 2 поляків, 1 жид. Наказний війт вніс протест. 12. **Сабанівка:** 7 українців, в тім 5 свід. нац. і 2 кац., 3 поляків, 2 німців. Внесли протест і цофнено. 13. **Нивиці:** 15 українців, 1 поляк. 14. **Полове:** 15 українців, 1 поляк. 15. **Вілька Сушанська:** 13 українців, 3 поляки. Поляки внесли протест. 16. **Кустин:** 16 українців. Кацапи внесли протест. 17. **Синьків:** 13 українців, 2 поляки, 1 жид. Наказний війт вніс протест. 18. **Сушно:** 31 українців, 1 поляк. Поляки внесли протест. 19. **Станин:** 5 українців 4 німці 7 поляків. Українці внесли протест. 20. **Руденко Руське:** 12 українців. 21. **Нестаничі:** 20 українців 4 поляки. Хруні внесли протест. 22. **Орлів:** 12 українців 4 поляки. Українці всі свідомі націоналісти. Вибрано війтом Павла Рачуна свідомого нашого чоловіка. 23. Тетевчичі: 18 українців, 6 поляків. Хруні не вибрані до ради внесли протест. 24. **Середпільці:** 16 українців. Поляки внесли протест. 25. **Немилів:** 20 українців, 4 поляки. Українці нац. люди свідомі. 26. **Криве:** 14 українців, 2 пол. **Межи** 14 українцями є 6 закукурічених єдинонеділимців. 27. **Монастирок Оглядівський:** 15 українців, 1 поляк. Хруні невдоволені внесли протест. 28. **Куликів:** 15 свід. українців, 1 поляк. Кирилинки внесли протест. 29. **Хмільно:** Всі українці.

Інші громади до нині не подали висліду виборів. А це здебільша громади лопатинського судового округа, на жаль, менше зорганізовані. Між вибраними українцями є около 90 проц. свідомого нац. елементу, переважно читальники і члени управ і надзірних рад кооператив. До вибору громадських зверхностей ще не прийшло, так як всі майже громади повносили протести, до нині ще не полагоджені.

ТУРЧАНЩИНА.

Село Волче ще перед війною мало славу свідомого і зорганізованого. Були тут усі товариства просвітні й економічні, також „Січ", заложена бл. п. д-ром Омеляном Левицьким, б. організатором повіту. А славилося наше село на весь повіт ще своїм війтом — Михайлом Пухирем, котрий підчас війни давався добре в знаки місцевому населенню, так, що в р. 1920 польська влада за ріжні надужиття і „эделки" усунула його з війтівства. Але проворний Пухир знав добре походити коло інтересу в повітовім виділі, так, що в році 1925 староство заіменувало того шкідника громади наказним війтом з платнею 30 зол. місячно, а до помочі йому засновано постерунок у Волчім постерунок. І зачалася безконтрольна господарка з комісаря громадським добром, а в громаді нелад, вибрики молоді, бо в громадського писаря Любенського шинок... Тому вибори в селі відбулися під знаком боротьби всіх чесних елементів проти зненавидженого наказного війта і кількох його заушників. Вибрано комітет з 9-ох людей, який мав припильнувати виборів які відбулися 26., 27. і 28. червня, а на котрих вибрано 20 свідомих українців, 2 кольоністів і 2 жидів (котрі голосували на нашу лісту). Наказний війт і його партія соромно провалилися, хоч мали підтримку з постерунку і зі староства. Внесений ним протест воєвідство не узгляднило і дня 4. вересня вибрано зпоміж радних війта і 5 асесорів-українців.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Манія сліпих вулиць.

Маю одного знакомого, якого шаную за цікаві спостереження з нецікавого життя і ще менше цікавих наших відносин.

Стрічає він мене колисьто і без зайвих вступів ставить питання:

— Чи ви завважили в українців манію сліпих вулиць?!

— Не знаю навіть, про що вам розходиться — відповідаю.

— Біймеся Бога, та ви не стараєтеся підглядати нашого життя. Не дурно один пан казав, що якби став головним редактором „Діла", то вас нагнав би на чотири вітри.

— Може Бог дасть, що він і не стане.

— То це ваше щастя... Але я пропо... Подумайте над тією манією і потім скажіть, чи я не мав рації.

— А в чім обявляється та манія?

— У всім: від політики до риболовства.

Кивнув головою на прощання і пішов собі кудись.

— Манія сліпих вулиць?!... почав я роздумувати. — Себто ми любимо заганятися там, звідки нема виходу!...

Взяв я під увагу нашу історію з останнього десятиліття і розбирав її: чи справді воно так... Чи справді ми любили і стараємось за кожним разом ускочити в сліпу вулицю?!..

Чим довше роздумував, чим більше нагадував собі подій, фактів і вчинків, тим ясніше бачив, що це все правда. Прикра, болюча, але правдива правда.

Що воно є? Манія, безпринціповість, принціповість, чи нещасливий склад обставин?!

Може котресь із них, може жадне а може всі разом...

Витворився в нас навіть зразок людей, яких спеціяльність заганяти громаду в сліпу вулицю.

„Заганячі" бувають ріжні:

Одні заганяє людей у сліпу вулицю з переконання, ломлючи пратії партійні

...волю на те, щоб другим доказати ...мання її. Другий заганяє в той спо... ...до весь час тільки перечить. Третій ...робить це памиково, четвертий на злість, ...тий на перекір, шестий з зарозумілос... ...тий з любови до інтриг, а осьмий ...дватий... на вгад.

Цим останнім не шкодить і не помагає ...віра приповідок Номиса, де стоїть ...торне на білім: „Десять раз мір а раз ...", „Не питавши броду не лізь у во...", або „Оглядайся на задні колеса"...

Дійшовши до переконання, що спосте... ...мого знакомого правдиве, я шу... ...кав його по цілім Львові.

Нарешті стрінув його втора під семи... ...нарією „Рідної Школи".

— Що ви тут оглядаєте?

— Я все своє: Дивлюся на сліпу ву...лицю... А ви як? — звернувся до мене — ...ви погоджуєтеся зі мною, щодо манії слі...пих вулиць?

— Погоджуюсь. Тільки чи це манія?

— Манія! Напевно манія. В противнім разі не булоб їх так багато... Але заж...діть я забув вам показати плян будучої столиці України...

— План столиці?! Вонаж істнує від давна разом зі своїм пляном!

— Так, але для нас, для нашої психіки не підходить.

Витягнув папір, на якім стояло напи...сане: „Київ, столиця соборної України", ...а під тим був плян міста з самими слі...пими вулицями і новими їх назвами.

Отже були там вулиці: Центральної Ради, Гетьманщини, Директорії, Чоти...рьохтинка Смерти, Східної Галичини, ...Сеймових виборів, Університет, справи ...і безліч менших вуличок, з яких памя...таю вулицю: Рапту, Директорської по...сади в Рідній Школі і Громадських ви...борів.

Деякі вулиці і вулички не мали ще на...зви, але є повна надія, що в найблищих ...днях і їх можна буде охрестити.

Галактіон Чіпка.

Останні вісти.

Новий станиславівський воевода.

Варшава, 21. вересня 1927.

Станиславівського воеводу Корсака і...меновано келецьким воеводою. Станис...лавівським воеводою має бути іменова...ний д-р Ол. Моравський, дотеперішній ...краківський воевода.

Надзвичайна сесія сойму відложена на 30 днів.

Варшава, 21. вересня 1927.

Після наради у президента держави і марш. Пілсудського віцепремієр Бартель явився у соймі і відчитав розпорядок президента держави про відложення сой...мової сесії до дня 30. жовтня. Розпоря...док цей принято галасом. Чути було о...клики: „Боягузи, а де конституція!" і т. д. Марш. Ратай сказав: „З огляду на пи...сьмо президента держави не можу про...довжати нарад ані висловити думок, які насуваються, засідання замикаю".

Міродатні кола зазначують, що на по...слідовім засіданні опозиційні клюби поставили демонстраційні внесення. І так клюб ЗЛН. своїми внесеннями хотів спричинити невдоволення в краю, а це для уряду було небажане, бо уряд хоче тепер переговорювати в справі закордон...ної позички і тому відложив засідання сойму.

Сесія сенату відложена.

Варшава, 21. вересня 1927.

Нині зібрався конвент сеніорів сенату під проводом марш. Тромпчинського. Пі...сля того, як конвент почав наради, зя...вився у будинку офіцир до спеціяльних доручень при президенті ради міністрів і вручив маршалкові сенату розпорядок президента держави, яким на основі 27 ст. конституції відкладає надзв. сесію сенату на 30 днів. Після перер...вання нарад конвенту сеніорів сенату відбулися на жадання представників сен. клюбів наради над витвореним положен...ням. Уповажнено марш. Тромпчинського вложити протест на руки президента дер...жави. Протест, широко умотивований, до...ручать завтра президентові держави.

Уряд зволікає з відкиненням прес. декретів.

Варшава, 21. вересня 1927.

Уряд старається проволікти відкинення пресових декретів. Віцеміністр Цар зая...вив одній півофіціяльній агенції, що на його думку прес. декрети мають далі о...бовязуючу силу, доки не будуть оголо...шені в Деннику Законів. У тій справі відбудеться спеціяльна комісія у міністра справедливости.

За державну зраду.

Львів, 22. вересня 1927.

Перед трибуналом присяжних, як делегованим на місце суду в Стрию, почалась у суботу, розписана на 4 дни, розправа за злочин держ. зради з 58 § к. з. На лаві обвинувачених засіли: Вагман Ґроль із Стрия, Й. Келер, зарібник зі Стрия, Мик. Зощук, зарібник зі Сташкової (Долина), В. Курах 17-літній гімназист, С. Бехер 19-літній столярський челядник зі Стрия. Акт обвинувачення закидає їм, що 15. і 30. квітня ц. р. у Витвиці, Розточах і Стрию поширювали комуністичні часописи і відозви, в яких взивалося до зміни істнуючого сусп. устрою шляхом революції і відірвання Сх. Галичини від Польщі. Боронять: д-р Давидяк, д-р Глушкевич і д-р Аксер.

Біржа.

Гроші.

Долар 8·91·25—8·91·75, канадійський долар 8·89—8·90, чеська корона 0·26·50—0·26·75, австрійський шілінг 1·26—1·26·50, рум. лея 0·05·50—0·05·75, французький франк 0·34·50—0·35, швайцарський франк 1·71·50—1·72, англійський фунт 43·40—43·80, німецька марка 2.12·05, данціґський ґульден 1·72·80, червінець 30·30—31·20.

Збіжжє.

Пшениця дворська 47·25—48·25, пшениця селянська 45·25—46·25, жито 37·00—38·00, ячмінь броварний 39·00—41·00, ячмінь на мливо 36·50—37·50, ячмінь пастівний 34·00—35·25, овес 28·50—29·50, кукуруза румунська 21·50—32·25, горох пів Вікторія 70—80 польовий горох 40—47, бобик 34·50—36·50, гречка 34·75—35·75, льон 60—63, ріпак озимий 56—58, конюшина червона 330—360, мак синій 115—135, мак сивий 90—110.

НОВИНКИ.

— Почтові складанки розсилаємо з нинішним числом, та просимо П. Т. передплатників негайно відновляти передплату, щоби не було перерви у висилці часопису. Передплату належить присилати прямо до Адміністрації, яка на місяць жовтень 1927 р. виносить 4·50 золотих.

Вп. Передплатників, які не вважаючи на вислану їм листовну пригадку не заплатили досі залеглої передплати, прохаємо ласкаво негайно її вирівнати, інакше з днем 9. жовтня будемо приневолені припинити дальшу висилку часопису вже без окремих повідомлень.

— **Білий крук.** У часі збірки на студентський допомоговий фонд у Львові в дні 11. вересня ц. р. зложила управа Народньої Гостинниці 200 зол. на цю ціль. Т-во Прихильників Освіти, яке збірку переводило, складає оцим щиру подяку Управі Нардн. Гостинниці за цей щедрий дар на допомогу бідної студентської молоді, тимбільше, що це вже другий даток у дуже короткому часі, бо зараз по основуючих загальних зборах Т-ва Прихильників Освіти в березні ц. р. зложила Народня Гостинниця на ціли Товариства 100 зол. — Виділ.

— **Виключені з репертуару.** Читаємо в „Красній Газеті": „Головний репертуарний комітет рішив викинути із репертуару московських і ленінградських театрів „Льогенгріна" Вагнера, „Пікову даму" Чайковського, „Ромео та Джулієту" Ґуно, „Маскараду" Лермонтова, оперетку „Ґейша" і цілу низку оперет і балетів. Мотив: „всі ці твори не відповідають ідеольоґічним завданням сучасного радянського театру".

— **Дочка вбила батька.** У вівторок 20. вересня при вул. Кентшинського 18, сімнацятьлітня Станислава Бенбен вбила свого 52-літнього батька Витовта, муляра. Із зізнань убийниці виходить, що вбила вона рідного батька тому, що він був пяниця, на дім не давав нічого, знущався над жінкою і дітьми. Дочка рішилася вбити батька після того, як він вернувся пяний з шинку вночі з 10. на 11. вересня знасилував її у присутности матери, родини і співльокатора. Спершу Станислава хотіла отруїтися сірчаним квасом, та це їй не вдалося. Її перевезли до шпиталю. Після двох днів вийшла зі шпиталю і тепер призналася свому 21-літньому братові Степанові, що постановила вбити батька сокирою. Брат радив убити револьвером і приобіцяв вистаратися револьвер. У вівторок рано дав їй набитий револьвер і сказав: „Роби, як хочеш". Вонаж сама позичила вже була у сусідки сокиру. Підійшла до софи, де спав батько, накритий з головою. Переконавшися де голова, в присутности матери і родини вистрілила двічи батькові в голову. Третій раз не вистрілила, бо револьвер затявся. Коли побачила, що батько підводиться, побігла по сокиру. За той час мати і син Степан придержували батька. Тепер дочка вдарила батька обухом сокири пять разів по голові. Батько просився: Пустіть мене! потім утратив притомність. Дочка заалярмувала сусідів. Ратункова станція забрала Бенбена до шпиталю, де він помер. Поліція віддала двоє молодих Бенбенових дітей до сусідів, а матір, дочку і сина арештовано. Із зізнань субльокатора Панасюка виходить, що на злу дорогу пхнула муляра Бенбена його власна жінка, яка вдержувала взаємини з ріжними мужчинами. Такою самою була і її дочка Станислава.

— **Львівська хроніка.** Оця хроніка є здебільша рівнозначна з темною хронікою. Як щодня на її програму складається кілька брудних справ. Нпр. перед судом став адвокат д-р Гелертер і неменше вчений бувший його писар званий соліцитатором; вони обвинувачують себе взаємно, що мачали руки у фальшивих документах і вили про свої штуки, якими хотіли дійти до маєтку. — Друга судова розправа цікавіша, ведеться між спадкоємцями фризієрні Пітолая при вул. Академічній. Властителькою цього підприємства є донька Пітолая з першого подружа Бойкова. Її обвинувачує донька з другого подружа, кабаретова артистка, заявляючи, що Бойкова дійшла нечистим способом до великого маєтку. — Склад горілки Шпрехера на Городецькій вул. був би спалив усю дільницю наслідком вибуху; на щастя, робітники задушили в пору вогонь піском і „Мінімаксом". Зате поволі та солідно горіла всю ніч крамниця із шкірою на вул. Коперника; вогонь згасили аж у ранці.

— **Буджет Ліги Націй** на 1928 р. призначений на суму 24,873.622 шв. фр. Більш половини з цього піде на генеральний секретаріят і представництво Ліги в ріжних державах; третина на удержання Міжнародного Бюра Праці, 10-а частина на Гаагський міжнародній трибунал.

— **Виселення радянців з Парижа.** Із паризьких „Последніх Новостей" з дня 14-го і 15-го довідуємось, що звістки про трус в „Українських Вістях" у Парижі та висилку із редактора І. Борщака неправдиві. Виселили: Артема Галіпа, Норича-Даіковського, Шмувдака, урядовця торговельної рад. місії Камбера, якогось Чубаря (?) редактора вірменської газети та Ораль-Орленка. Крім цього редактора рос. „Нашего Союза" проф. Лукінова і Цуркана голову Союзу бессарабців.

— **Інтерес і маґія.** Великий денник у Вашингтоні поміщує постійно у відділі оголошень рубрику „Ясновидючі", під якою пишається така ґарантія: „Дозволене міською радою". Є це простори апонси із заміткою „успіх запевнений". Ось один такий зразок: „Жанетта, індійська дама. Наділена таємними силами від дітохих літ. Забезпечує кожне бажання на все життя. Виложить вам вашу минувшість, теперішність і майбутність. Єднає розєднаних і вишукує місце побуту другів і знайомих, що щезли. Запевнює мастя в подружі, полагоджує суперечки між залюбленими і розяснює, яко джерело має недуга: природне чи надприродне". За одного долара можна вичитати свою долю у пані Марти Спенсер, довідатися імя своєї майбутньої нареченої у проф. Бельмонта, „найти раду в безнадійних справах" у мадам Карлетти, і все це під опікою урядового органу — міської ради. Бо всі ці ясновидючі збирають грубі гроші, а з них міська рада тягне грубий податок. Сполучені Держави є світом див во сполучених інтересів!

— **Завзятий жіноконенависник.** Співробітник „Дейлі Мейль" відкрив у шотляндських горах чудака, якого імя повторила світова преса на-пів з пошаною на-пів з іронічною усмішкою. Є це Джеймс Масон, що провів 50 літ самотного життя в горах, не бачучи ніодної жінки. Причина та сама, що в паризького бібліотекаря, якого недавно віднайшли по кільканацяти роках у каналах: — нещасне кохання. Масон жив між вівчарськими собаками як справжній дикун і не цікавився світом більш як треба було йому до прожитку. Чи його любовна рана за цей час загоїлась, цього він не сказав журналістові.

— **Злодійська лямпа.** У Будапешті заарештували ошуканця, що мав би всі дані на крісло в злодійській академії мистецтв. Є це міжнародній крутій Ізаак Йонас, що виступав від довшого часу як проф. університету Жорж Мері, винахідник чудесної лямпи для збереження електрики. 20 детективів шукало за ним по місті, а він за той час сидів у слідчого судді і доказував, що суд його ображує своїми обвинуваченнями, далі, що йому нічого не зроблять, бо він божевільний. Виявилось, що винайдена ним лямпа, вічно в його кишені, осліплювала наївних, від яких він брав гроші на головокружне технічне підприємство. Колиж поліція шукала ошуканця з грішми, Мері-Йонас скривався до дому божевільних у Леопольдедав, де його приймали як постійного гостя і де він жив спокійно як у пансіоні. Здається, що тепер уже його „лямпа" згасла.

— **Для шахістів.** У Буенос Айрес почались шахові змагання за світове мистецтво між Капаблянкою і Альохіним. Дотеперішній лавреат Капаблянка почав першу партію нещасливо; покищо перевага на боці Альохіна. Партія нескінчена.

— **Світова всячина.** Новопризначеним радянським послом у Варшаві буде Дмитро Богомолов. — Радянський амбасадор Раковський у Парижі їде до Москви скласти справоздання. — У Льондоні померла внучка Пушкіна, графиня Торді жінка вел. князя Михайла. — Цими днями святкував університет в Упсалі 450-ліття своїх заснування. — Наслідком атентату на двох фашистівських діячів у Равенні, арештували там 300 комуністів. — У Лізабоні арештували групу офіцирів за протидержавну змову. — Литовський уряд заборонив еміґрації від 1. жовтня: еміґраційна віза буде дуже дорога. — Недалеко португальського кордону, в Еспанії, місті Кацерес, нім. проф. Шультен відкрив чудово збережений римський полевий табор. — Париська поліція арештувала „короля вломників" Колі, що в 26 р. життя має на совісти сотку грабунків. — Англ. скарб зібрав за три тижні 100.000 фунт. шт. податку з білетів на перегонах... собак! — Першу партію шахів за світове мистецтво програв Капаблянка проти Альохіна.

— **З кіна.** У кіні „Палас" пікантна сальонова комедія „Велика княжна і готелевий хлопець" з життя рос. еміґрантів у Парижі і драма „Еспанський соловій". Артисти: Фльоренс Відор, Менжу, Ґрета Ґарбо, Рікардо Кортез.

— **Друкарський чортик** навідується час до часу нетільки до статтей. Він забігає і до малих фейлетонів, де з веселих річей робить сумні. Навпаки як бував у статтях. У фейлетоні „Сірим щастю... тучі береги" — має бути в 30 рядку так: „...Віруючих у всестороннє відродження в успіхи праці, поминаючи вроджених національних прикмет". Слова: „шатами прапорами і обличчами" там зайві а навіть шкідливі.

Лист до Редакції.

Високоповажаний Пане Редакторе!

В ч. 146. Вашої газети в статті п. В. Левицького про „Польську пропаганду" я цілком несподівано прочитав рецензію на мою книжку *„L' Ukraine et le cauchemar rouge"*. Колиб автор цієї статті сказав, що книжка написана зле, колиб він зробив будь які висновки щодо мого літературного хисту, аб, звичайно, на це не реагував, бо ні своїй книжці ні собі самому я не суддя, а оцінка є річ субєктивна. Але в статті п. В. Левицького є ґрунтовно перекручені самі факти і так тенденційно представлена справа, що не відповісти на неї, я не можу.

Книжку свою я присвятив виключно справі погромів на Україні і вияснению того, оскільки український уряд і спеціяльно Симон Петлюра можуть нести за них відвічальність. Я глибоко переконаний, що кожний обєктивний читач прочитавши книжку з таким же здивованням як і я зараз запитав п. В. Левицького: ...

польська пропаганда? Очевидно п. Л. думає, що інтереси України і Польщі є такі близькі, що кожна книжка, присвячена справі оборони української самостійности чи реабілітації українського уряду, може бути віднесеною до польської пропаганди?! Сумніваючись, що мою книжку міг своїми коштами видати французький видавець, п. В. Левицький звідси робить дуже оригінальний висновок: значить її видали поляки. Як бачимо п. В. Левицький є дуже високої думки про українофільські симпатії Польщі і дуже злої думки про українське громадянство. А між тим останнє принаймні в одній справі виявило велику активність: воно утворило не один комітет, присвячений імени і чести Симона Петлюри і не в одному числі „Тризуба" на його останніх сторінках можна знайти грошеві справоздання цих комітетів. З них кожний може побачити, що наше громадянство не тільки словом, але й ділом відгукнулося на ганебну і трагічну подію 25. травня 1926 року. З копійок виросли тисячі, десятки тисяч франків, які і дозволили ширше повести справу оборони імени С. В. Петлюри.

І от один з цих комітетів, а саме паризький, на чолі якого стоїть генерал Удовиченко, розглянувши рукопис моєї книжки, на засіданні управи в лютому 1927 р. ухвалив видати її і асигнував на те кілька тисяч франків. Але мені не прийшлося скористуватися цими грішми. Мене познайомили з великою видавничою фірмою п. Таланде, який, до речі, і всупереч інформаціям п. В. Л. користується в Парижі репутацією зовсім аполітичного видавця і має крім моєї книжки тільки одно політичне видання *(R. Duget: Moscou et la Georgie Martyre)*. П. Таланде книжкою зацікавився, запропонував мені 10 проц. з продажі книжки, як авторський гонорар або 10 проц. всього накладу. Отже книжку він дійсно видав, не взявши ні від кого ні одного сантіма, меніж, згідно з моїм бажанням, видав повністю 10 проц. накладу, а що до продажі книжки, то покищо видавець є задоволений.

Таким чином перший раз видано у французькій мові книжку про українську справу на цілком комерційній основі.

П. В. Левицький зауважує, що моє імя замало відоме французькому загалові, щоби воно могло зацікавити видавця. Без сумніву і я сам переконаний, що цей загал мене дуже мало знає (на жаль, крім імени С. Петлюри, цей загал взагалі не знає нікого з українців!), але тим більше цінним з нашого національного погляду є те, що, не дивлячись на мало відоме імя автора, книжка про українську справу могла зацікавити французького видавця і, що головне, французького читача. Чи було це можливе 7 літ, навіть 2 роки назад?! Напевно ні!

В усякому разі ці факти ясно показують, як необережні апріорні міркування п. В. Л. щодо історії моєї книжки. Не менше необережне є і поводження його з самим текстом книжки. Зовсім оминаючи зневажливі зауваження щодо моєї особи, я хочу навести тільки деякі його міркування: в моїй книжці я дійсно говорю про всім українцям відомий факт, що всупереч твердженням жидівських кол, Симон Петлюра диктатором не був і що його влада була обмежена конституцією нашого революційного часу. З приводу цього п. В. Л. бачить в цьому мому „признанню" доказ слабости і нікчемности Симона Петлюри, як вожда. Тут всеж ще тільки помилка в самих міркуваннях, але далі є і гірше. Так, я дійсно говорю, що популярність Симона Петлюри часово впала в 1919 р. і то саме тоді, коли Україна сама переживала большовицьку недугу. Пропускаючи слово „часово", п. В. Л. підхоплює це твердження і забуває привести дальше моє зауваження, що більшовики самі дуже швидко вилікували наш нарід від цієї недуги, що цей нарід зненавидів своїх червоних окупантів, а разом з тим ще з більшою повагою ніж раніше поставився до Симона Петлюри, популярність якого піднеслася високо в гору. Все це „забув" сказати п. В. Л. і рахуючи мабуть на незнання французької мови, написав, буцім то я називаю Симона Петлюру „великим вченим" і поставив в скобках слова: *„trè scultivé, très instruit"*. Пан В. Л. знов „забув" подивитися до словника французької мови, де він побачив би, що ці слова на українську мову треба перекласти: „дуже інтеліґентний, дуже освічений". Кожний, хто мав приємність говорити з С. В. Петлюрою особливо в останні роки його життя знає, що ці вислови цілковито відповідають дійсности. Називатиж покійного „великим вченим" будоб попросту зневагою до його памяти і до його особистої скромности в цьому відношенні.

З правдивою пошаною
Олександер Шульгин.

Конкурс.

Комітет „Свята Народньої Пісні" в столітні роковини появи першого на Україні збірника народніх пісень М. Максимовича, обєднаний при Головнім Виділі Товариства „Просвіта" у Львові оповіщує цим **конкурс** на написання трьох рефератів про народню пісню, а саме:

1) Гумор і сатира в народній пісні. 2) Оптимізм в народній пісні. 3) Як відзивається народня пісня на суспільні справи під ось такими умовами:

1. Участь в конкурсі можуть взяти виключно студенти б. українського університету у Львові або теперішні польського у Львові, що повинні довести відповідними засвідченнями при відданню рефератів. 2. Реферати виразно написані, обсягом 1-го аркуша печати 16°, належить переслати до 1. листопада 1927 на руки Головного Виділу Т-ва „Просвіта" у Львові, Ринок ч. 10/II. 3. Реферати мають стояти на висоті сьогочасних наукових дослідів і вичерпувати основно питання; виклад повинен бути ясний і цікавий. 4. За найкращі реферати, що відповідають усім вимогам будуть признані дві премії, І-ша у висоті 100 зол., ІІ-га 50 зол., ІІІ-ий корисно оцінений раферат буде печатаний і ремунерований по нормі принятій в Т-ві „Просвіта".

Преміовані реферати стають власністю Комітету. Предложені реферати буде оцінювати літературна Секція Комітету. Присланий скрипт належить означити шифрою, а в замкненій коверті, означеній тоюж шифрою подати назвиско й адресу автора і докази ад 1). 564

У Львові дня 17. вересня 1927.

За Комітет „Свята Пісні"

Д-р І. Брик за Гол. Виділ Т-ва „Просвіта". *Д-р В. Щурат* голова літер. секції Комітету.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича:

Борщів:
23. IX. Запорожець за Дунаєм.
24. IX. День і ніч.
25. IX. Утоплена.
Скала: 26. IX. Циганка Аза.
27. IX. Вихрест.
7-? 485 28. IX. Дні нашого життя.

Театр прийме до хору 2 сопрани і баса.

До Кружків „Рідної Школи". Звідомлення з діяльности Кружків за 1926/27 надіслати безумовно найдальше до 25-го вересня 1927. — *Головна Управа.* 563

Прогулька до Стрия. Комітет Вистави виєднав особисті залізничі знижки для всіх учасників вистави в Стрию. Кожний відвідувач вистави на підставі „Карти участи", користується 66 проц. знижкою при повороті з Стрия, оскільки остемплює карту участи на стації виїзду до Стрия. Карта участи уповажнює до їзди третьою або другою клясою. В разі їзди поспішними поїздами нормальна доплата. На підставі повищого можуть їхати на виставу поодинокі особи і гуртки хоч не буде 30 осіб і користуватися залізничою знижкою. Карта участи є важна від дня 22-го вересня до 5-го жовтня ц. р. У Львові видають карти участи: Червона Калина вул. Руська ч. 18, для міста Львова, Сільський Господар вул. Зіморовича ч. 20, для повіту Львів. Поїзди відходять: 6·20 і 9·35 поспішн., а приходять: 17·05, 23·30 і посп. 15·55. 551 2—4

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

БУДИЛЬНИКИ-ГОДИННИКИ „Зеніт" „Джез" (*Jaz*) прикрашені і звичайні найдешевше у найбільшім складі годинників **Домбровський — Розважевський,** Львів, Академічна 2 (Готель Жорже). — Догідні умови. — Власні робітні. 110 в 8—?

ІНСТРУКТОРКА потрібна до 2 дівчат з вищих гімназійних кляс. Зголошення о. Лотоцький Болотна п. Янчин. 559 2-2

УЧИТЕЛЬКА пошукує лекції до народних шкіл, конверзації німецької мови і гри на фортепяні. Ласкаві зголошення до „Діла" під „Німка". 558 2-3

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецізійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони звісна фірма **Івви Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 22—?

ПРЕДСТАВНИКИ, що мають звязки з хліборобами, пошукувані. Величезні зиски. Варшава, Щигля 3/5 *Zubmach.* 436 3—4

В ТЕРНОПОЛІ даю поодиноко і збірно лекції англійської, німецької, російської, французької, есперантської мови, площа Казимирівська 1. 561 1-1

ПАРОХІЯ Підлипці, дек. Золочів до заміни за рівнорядну. одна церква, нові будинки, до залізниці 4 і пів км. Ласкаві зголошення до парохіяльного уряду. 563

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 46.
417 **Пересвітлення Рентґеном** 16—23

ДЕНТИСТ
Б. ЛЬОКЕР в СТАНИСЛАВОВІ
вул. Собіського 14.
Специяльність: білі корони, штучні зуби без піднебіння, містки без корон і білення зубів. — Приступні ціни — догідні услівя. 494 5—?

ЩАСЛИВІ ЛЬОСИ
І. кляси XVI державної клясової льотерії
продає
АҐЕНЦІЯ ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО
ЛЬВІВ, ЯГАЙЛОНСЬКА 8.
1/1 зол. 40 1/2 зол. 20 1/4 зол. 10.
Поручення в провінції полагоджується відворотною почтою.
Конто в П. К. О. 153.545.

БУДОВИ НОВІ надбудови і реконструкції будинків світських і церков, пляни і коштосписи виготовлює на найдогідніших умовах та найкоротшому часі
Інж. ЛЕВ ЛЕВИНСЬКИЙ
архітект будівничий
ЛЬВІВ вул. СОДОВА ч. 3, II поверх.
355 (бічна Потоцького.) 14—16

ЖАРІВКИ МАТЕРІЯЛИ, ЕЛЕКТРИЧНІ ЛЯМПИ, і т. п.
Найдешевше жерело в Східній Галичині
„Електробликс"
Львів Скарбківська 4.
(Проти кіна „Лев"). Тел. 46-05. 540 3-3

ЛІКЕРИ зробити дома може кождий **ЛІКЕРИ**
в 70 ріжних смаках **„STELLA"** в 70 ріжних смаках
до набуття в аптечних складах.
Головний склад **В. Г. МУШИНСЬКИЙ** в Перемишлі, Галичина.
Для П. Т. кооператив і торговель відповідний опуст.
567 1—1

КОШІ бляшані на сміття,
після маґістратських приписів
виконує фабрика бляхарських виробів
Маріян Бобер Ткацька 31.
Тел. 13—23. 569 1—1

Загальні Збори

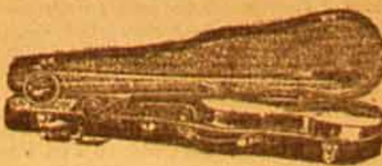
Товариства „Руський Народний Дім" в Раві Руській відбудуться в домі товариства в Раві Руській дня 29. вересня 1927 в 2-ій год. попол. з отсим порядком нарад: 1) Отворення зборів; 2) вибір проводника зборів; 3) звіт уступаючого Виділу з діяльности товариства за час від 1921; 4) звіт Надзірної Комісії; 5) дискусія над тими звітами і уділення абсолюторії уступаючому виділови; 6) вибір нового Виділу і Надзірної Комісії; 7) означення печатних органів, в яких мається оголошувати рішення товариства; 8) внески і інтерпеляції. 562 1-1

Рава Руська дня 19. вересня 1927.

За Виділ Товариства „Руський Народний Дім в Раві Руській".

Д-р Іван Кунців заст. голови. *Любомир Данилович* секретар.

Присилайте передплату!

Тільки зол. 27·50!!!
У ФІРМІ **„МЕЛЬОДІЯ"**
Львів, Коперника 5.
555 **Шкільні скрипки по зол. 16.** 2—3

Ч. 16.651/27. 560 1—2

Оголошення Конкурсу.

Управа Каси хорих м. Львова оголошує офертовий конкурс на земні і мурарські роботи, —

на виконання внутрішної дороги 400 метрів довгої і опірних мурів на реальности при вул. Курковій ч. 31 у Львові.

Пляни, поміри і услівя можна переглянути в Дирекції Каси хорих (вул. Браєрівська ч. 8) в годинах 9—11 передпол.

Відкриття оферт дня 28. вересня в год. 12. ц. р. **Управа.**

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.